

Nužna odbrana

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Državni univerzitet u Novom Pazaru

Uvodni deo

Nužna odbrana, mada prvobitno nastala u vezi sa krivičnim delom ubistva, predstavlja jedan od najstarijih instituta opšteg dela krivičnog prava. Iako su vremenom nastale različite teorije koje opravdavaju nužnu odbranu, ona kao institut danas nije sporna. Ona je opšteprihvaćena kako u teoriji tako i u praksi. Ono što je danas kod nužne odbrane sporno jesu njene granice.

Kako se obično kaže, tu je u sukobu pravo sa nepravom. Nužna odbrana postoji ne samo onda kada neko odbija napad od sebe, nego i od nekog drugog lica (nužna pomoć). Opšte je prihvaćeno da nužna odbrana ima dva elementa: napad i odbranu, kao i da se uslovi za nužnu odbranu posebno vezuju za ove dve komponente.

1. Uslovi za napad

Uslovi napad su da je napad: 1) ponašanje čoveka 2) uperen protiv nekog pravom zaštićenog dobra, 3) protivpravan, 4) istovremen i 5) stvaran.

Ad 1) Napad preduzima čovek i on se sastoji u činjenju a samo izuzetno u nečinjenju.

Ad 2) Napad mora biti uperen na bilo koje pravom zaštićeno dobro (ne postoji ograničenje u pogledu vrste i značaja dobara).

Ad 3) Napad mora biti protivpravan, što znači da je protivan normama pravnog sistema procenjujući to objektivno, a ne sa aspekta napadača (napadač može biti i lice kod kojeg ne postoji svest o protivpravnosti napada). Iz uslova da napad mora biti protivpravan proizlazi da nije dozvoljena nužna odbrana na nužnu odbranu ili na radnje preduzete u krajnjoj nuždi. Međutim, dozvoljena je nužna odbrana u odnosu na one radnje koje predstavljaju prekoračenje nužne odbrane. Napad je protivpravan i onda kada ga je napadnuti izazvao. Na primer, ljubavnik udate žene ima pravo da se brani od prevarenog muža koji hoće da ga ubije. Međutim, nužna odbrana u slučaju izazvanog napada ipak podleže određenim ograničenjima. Ona je isključena onda kada je napad namerno isprovociran da bi se zloupotrebilo pravo na nužnu odbranu, tj. kada postoji namera onog koji provocira napad da iskoristi situaciju nužne odbrane radi povrede nekog napadačevog dobra.

Ad 4) Istovremenost postoji sve dok napad traje, a to znači sve dok ne prestane, kao i onda kada napad neposredno predstoji. U praksi se javljaju i situacije u kojima je teško utvrditi koje su radnje odbrane preduzete nakon prestanka napada i da li se u tim situacijama radi o nepostojanju uslova istovremenosti, ili se, pak, radi o tome da odbrana nije bila neophodno potrebna što je presudno za postojanje prekoračenja granica nužne odbrane. To je naročito slučaj onda kada radnja odbrane u fizikom, prirodnom smislu predstavlja celinu, i koju je teško prekinuti upravo u onom momentu kada je napad odbijen, odnosno kada je prestao. U nekim takvim slučajevima (u zavisnosti od okolnosti konkretnog slučaja) ima opravdanja da se uzme da odbrana nije bila neophodno potrebna, tj. da se radi o prekoračenju granica nužne odbrane čime se otvara mogućnost ublažavanja ili oslobođenja od kazne, što inače nije moguće u slučaju da nedostaje isto vremenost (tzv. ekstenzivni eksces).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com